

BEKA ABE (ASV)

Bez nosaukuma, 2023

(dizains izstādes koncepcijas un mākslas darbu tekstiem)

Vinils, papīrs, krāsa, izmēri mainīgi

Apvienojot kodētājas/programmētājas un dizaineres lomas, Beka Abe pārveido tos tropus un mārketinga materiālus, kas izstāžu ietvaros parasti tiek izmantoti mākslas darbu aprakstos. Lietojot līdzīgu pieeju kā tiešsaistes platformā rtru.org, ko Abe izstrādājusi, viņas ieguldījums šajā izstādē atsedz projekta “šuves”, tā iekšējos mehānismus līdztekus kodēšanas metodoloģijām. Abe izmanto uz režģa principiem balstītu iekšējo struktūru un tālāk attīsta izstāžu dalībnieku izpētes tematisko loku, izmantojot savas indeksēti izstrādātās tīmekļa ietvara iekšējās darbības. Izraudzītajiem “logiem” jeb kuratoru piezīmēm par mākslas darbiem ir tāda pati noteikta estētika kā viņas dizaina darbiem citviet, materializējot “zem pārsega” caurspīdīgumu un redzamību, kāda tā parādās rtru.org.

BEKA ABE (dz. 1988) ir grafiskā dizainere un kodētāja, kas dzīvo Ņujorkā. Viņas profesionālais darbs ar nosaukumu Cdxs L.L.C. ietver projektus ar Kolumbijas Universitātes GSAPP, Buchhandlung *Walther König*, Loriju Simonsu (*Laurie Simmons*), *Maharam*, Japānas Ekonomikas, tirdzniecības un rūpniecības ministriju un citiem. Viņas darbos atspoguļojas uz tipogrāfiju orientēta domāšana, izmantojot dažādas tēmas un formātus. Abes pārdomas par interneta materialitāti ir publicētas 2020. gada *Are.na* gada žurnālā un viņas grāmatā “Nervu trīsas” (*Gauss PDF*, 2021).



UĢIS ALBIŅŠ (LV)

“Internetveikals”, 2023

Alumīnijs, varš, atrasts koka fragments ar caurumu vidū kopā ar skavām un avižu atgriezumiem
60cm x 18cm x 7cm

Counter-Stopper, 2023

Alumīnijs, lentē ietīti sērkociņi (veikala darbinieka darināti nesakārtoti priekšmeti), termoplastiskais poliuretāns
20cm x 14cm x 10cm

Roundabout, 2023

Alumīnijs, atrasta salauzta atslēga, atrasts anodēts alumīnija gredzens
18cm x 8cm x 4cm

Lietojot jaunākās tehnoloģijas, smalku roku darbu un interesi par materiālu īpašībām, Albiņa skulpturālie objekti rada saikni starp mākslas vērtībām un inženierijas lauku. Viens no autora pašizveidotajiem uzstādījumiem ir vietai piesaistītu objektu iegūšana un to apvienošana ar automatisko modelēšanu. Radot analogijas starp sadzīvē sastopamu organismu kopbūtni un ņemot vērā adaptācijas uzstādījumus, priekšmets iegūst konkrētas aprises un sāk funkcionēt kā dzīvs organisms. Izstādē redzami dažādu izmēru darbi tapuši no sākotnējām 3D “izdrukām” vai frēzēti ar autora pašizveidoto CNC iekārtu. Tālāk šiem objektiem veidotas lejamformas no ģipša un keramikas, kurās ieliets alumīnijs. Atlietās alumīnija formas kombinētas ar atrastiem, iegūtiem objektiem no dažādām lokācijām. Pašveidotos objektus dekonstruējot, Albiņš atbrīvo tos no sākotnējā sastāva, ekstrahējot ikonisko vai simbolisko nozīmi.

UĢIS ALBIŅŠ (dz. 1988, šobrīd dzīvo un strādā Rīgā) ir absolvējis Latvijas Mākslas akadēmijas Vizuālās komunikācijas nodaļu, iegūstot bakalaura un maģistra grādu. Kopš 2016. gada aktīvi piedalās laikmetīgās mākslas izstādēs un pasākumos, tostarp personālizstādēs *Salt on my Asphalt 2.2* galerija “427”, Rīga (Latvija), 2022, “Rumolda parks”, “Tu Jau Zini Kur”, Rīga (Latvija), 2021; “Benetitāles Ziedēšana”, *Low Gallery*, Rīga (Latvija), 2019; “Kompromiss”, “Tu Jau Zini Kur”, Rīga (Latvija), 2020. Piedalījies arī grupas izstādēs *Synchronicities*, “Vagonu zāle”, Rīga (Latvija), 2022; *Palette. Three legged evidence*, *Salon du Salon*, Marseļa (Francija), 2020; *Graduation Show 2021*, KASK, Gentes Mākslu skola, Gente (Beļģija), 2021; “Pieradušie” Zaķusala, Rīga, (Latvija), 2020; “56’24’57’6” 13.56”, RIXC, Rīga (Latvija), 2016.



VALDIS CELMS (LV)

“Aiz-pasaules telpā” I, 1969

Objekta studija (fotofilmas negatīva kopija)
15cm x 21cm, bez rāmja

“Aiz-pasaules telpā” III, 1969

Objekta studija (fotofilmas negatīva kopija)
15cm x 19cm, bez rāmja

“Apziņas lauki” I-IV, 2023

Krāsu izdrukas

“Attēlveidošanas stratēģija ar cilindrisku spoguļu objektu starpniecību”, 1970/2012

Kinētiska ierīce – objekts dinamiskas vīzijas
“Redzes kabinets (Aizsaules telpā)” demonstrēšanai,
Koks, metāls, plastmasa, elektriskā spuldze, motors
24cm x 50cm x 35cm

Instalācija – objekts jauna veida telpisku vīziju

“Apziņas lauki” iegūšanai un eksperimentēšanai, 2020

Metāla caurule, alumīnija U profils, plastmasas loksne ar
spoguļa virsmu, dažādi grafiski papildu materiāli
70cm x 90cm

Valda Celma darbi, no kuriem daudzi eksistē tikai skiču formā, sasaucas ar konstruktīvistu vizuālo valodu un reprezentē centienus radīt totālu mākslu, kas aptver visus dzīves aspektus. Savos kinētiskajos darbos autors seko vienam centrālam principam – vispirms tiek radīta vizuāli uztverama forma – struktūra. Pēc tam tā tiek (pār)interpretēta ar noteikta procesa palīdzību – ar kādu kustību vai kustību kopumu –, kas radies no gaismas, krāsas un formas mijiedarbības, kura tālāk sakārtota noteiktā kārtībā un harmonijā. Ekspozīcija *Kim?* aptver ar cilindriskā spoguļa palīdzību veidotās sērijas “Aiz-pasaules telpā” aizsākuma dokumentāciju – arhīva fotogrāfijas no 1969. gada, kā arī sērijas jaunākos darbus – ar telefonu uzņemtās krāsu fotogrāfijas-izdrukas. Īpaši šai izstādei Celms iekārto improvizētu studiju, kurā eksponētās, autora pašrocīgi konstruētās iekārtas sniedz iespēju ieskatīties attēlu uzņemšanas tehniskā procesa “aizskatuvē”.

VALDIS CELMS (dz. 1943, Vildoga) ir pionieris Latvijas kinētiskajā mākslā, virzienā, kas balstīts formā, kustībā un telpas organizācijā. Vienlaikus ar interesi par kinētiku un vidi viņš pievērsās sakrālās ģeometrijas izpausmēm latviešu kultūrā, 2007. gadā sarakstot izsmeļošo pētījumu “Latvju raksts un zīmes”. Izstāžu izlase: *Transatlantic Alternative, Contemporary Art Centre Garage, Maskava, Krievija* (2018); “Vizionārās struktūras. No Johansona līdz Johansonam”, Latvijas Nacionālā bibliotēka, Rīga, Latvija (2015) un *Bozar, Brisele, Beļģija* (2015); “Pieskārieni – unikālais dizains, kinētika, fotomontāžas, plakāts”, Dekorativās mākslas un dizaina muzejs, Rīga, Latvija (2013); “Zīme. Telpa. Mīts.”, Etnogrāfiskais brīvdabas muzejs, Rīga, Latvija (1990); “Daba, Vide, Cilvēks”, Pēterbaznīcas izstāžu zāle, Rīga, Latvija (1984); “Forma. Krāsa. Dinamika.”, Pēterbaznīca, Rīga, Latvija (1978); 4. dizaina izstāde, Rīga, Latvija (1974); “SVĒTKI”, Biržas ēka, Rīga, Latvija (1972).



JĀNIS DZIRNIEKS (LV/NL)

Fracture Stimulation for Short-lasting Joy, 2023

Ekstrudētais putuplasts, izmēri dažādi

Putuplasta skulptūra veidota no trīs lietotām standarta izmēra ekstrudētā putuplasta plāksnēm, izmantojot autora paša radītu karstās stieples griešanas metodi. Katra grieziena līnija ir improvizētas griešanas kustības ieraksts materiālā, kas pēc tam netiek apstrādāts, nav labojams vai maināms. Visa darbība noris pirms griešanas procesa izpildes definētā laukumā. Izgrieztās līnijas objekta iekšienē savstarpēji krustojas un veido salaiduma vietas, kas šiem objektiem un to elementiem ļauj būt modulāriem un izvietojamiem dažādās konfigurācijās. Izmantojot šo metodi, neveidojas nekādi materiālu pārpalikumi. Ekstrudētais putuplasts ir izolācijas materiāls, kas sastāv līdz pat 98% gaisa. Līdz ar to pārstrādei tas ir ļoti neizdevīgs. Tas ir viens no vislētākajiem un demokrātiskākajiem sintētiskajiem polimēriem. Izgrieztajām formām nav nevienas tiešas references. Katrs grieziens ir kustības ieraksts materiāla plaknēs, kura telpiskā daļa slēpjas tā iekšienē. Šajā darbā apvienojas Dzirnieka interese par plastmasas vēsturi un šī materiāla tiešo saistību ar militāriem konfliktiem un produktu kvalitātes degradāciju, kā arī paradoksu, kā salīdzinoši īsā laikā plastmasa ir gan uzlabojusi, gan degradējusi cilvēkus un to dzīves apstākļus. Lietota putuplasta izmantošanu noteica plākšņu estētiskā kvalitāte un kontrasts starp iedragātajām, putekļainajām plaknēm (ārpuse) un barokāli korozīvu "iekšpusi". Lietots putuplasts izmantots arī kā aktīvs nosodījuma žests plastmasas un naftas industriju virzienā.

Untitled (no sērijas Attractors), 2022

Atrastas lampas, epoksīdsveķi, poliestera sveķi

h = 192cm

Attractors ir asamblāžas sērijas, kuru pamatā ir uz Roterdamas ielām atrastās lampas, kuras Dzirnieks tālāk pārveido, izmantojot sintētiskos polimērus un citus atrastus priekšmetus. Termins - "*attractors*" nāk no dinamisko sistēmu matemātiskā lauka, kas attiecas uz skaitlisko vērtību kopu, ap kuru sistēmai ir tendence attīstīties, veidojot dažādus tās sākuma nosacījumus. Sistēmas vērtības, kas ir pietiekami tuvu *attractors* vērtībām, paliek tuvas pat tad, ja tās tiek nedaudz traucētas. Šīs vērtības nekad nerasniedz pašu piesaistītāju. Cilvēki un dzīvnieki ir bioloģiski ieprogrammēti, lai pievērstu uzmanību gaismai, tomēr mēs nevaram tajā skatīties tieši, pretējā gadījumā - spēcīgi apžilbstam.

Šīs izbrāķētās - uz ielām pamestās - lampas visbiežāk ir funkcionēšanas kārtībā, vien ar nelieliem vizuāliem defektiem. Katras lampas dizains kalpo par pamatnes konstrukciju, kurai Dzirnieks pievieno citus atrastos materiālus, piemēram, sarullētus banerus, zibensnovēdējus, katlu vākus, gāzes plīts daļas, kabeļus, lietotus spaiņus, siltuma regulēšanas ierīces, tos apvienojot kopā ar sintētiskajiem sveķiem. Izmantojot sveķos iekapsulētās spuldzes un savienojot tās ar lampu mehānismu, Dzirnieka darbi ir gaistošas, gaismu izstarojošas struktūras. Pēc 30 000 darba stundām (aptuvenais spuldžu degšanas laiks) darbs piedzīvos vēl vienu transformāciju, caur kuru tikai lampas struktūra atgādinās, kāds objekts ir bijis sākotnēji.

Vai mēs šodien mainām lampas biežāk nekā spuldzes?

JĀNIS DZIRNIEKS (dz. 1992, Rīga, Latvija) ir mākslinieks, kura darbība saistīta ar materiālu un procesuāliem pētījumiem, kuru rezultātā tiek veidotas skulptūras, instalācijas un uz sienām balstīti objekti. Viņu interesē tehnoloģiski procesi, novecojusi tehnika, sintētiskā vide un cilvēka psihe ievainojamības izmantošana, kā arī manipulācijas ar attēliem mijiedarbībā ar esošiem algoritmiem. Personālizstādes: *Tiled River*, galerija 427, Rīga; *Flat Tire*, Robert Fruinstraat 56, Roterdama; "Gaidot nākamo minūti", Kim? Laikmetīgās mākslas centrs, Rīga; un *Sharp Horizon*, Nemo, Eckernforde. Duoizstādes: *Snowlake Blockbuster* ar Alise Annu Dzirnieci, *Extra City*, Antverpene. Grupu izstādēs ietilpst *Soap Opera*, *City Surfer Office*, Prāga; *Agents of Perception*, Kai mākslas centrs, Tallina; un *Midnight Sunburn*, Het Nieuwe Instituut, Roterdamā un citur.



RIGA TECHNOCULTURE RESEARCH UNIT

FLO KASEARU (EE)

“Bēgšana Rīgā”, 2011

Video, 13:11 min, cilpa

No braucoša melna BMW loga uz Rīgas pilsētas fona tiek projicēts skrienoša balta zirga attēls. Mašīna joņo cauri naksnīgajai pilsētai un tukšajām ielām, “sekojot” baltā zirga projekcijai un fiksējot to. Attēla dinamiku, kas brīžiem parādās skaidri un precīzi, bet brīžiem miglaini – atkarībā no apkārtējo ēku, koku un citu objektu tumšajiem siluetiem –, pavada rūcoša auto troksnis un vēju gaudoņa. Darbā tiek mainīti filmēšanas leņķi, piedaloties vēl otrai mašīnai, kas pavada pirmo. Abi auto it kā sacenšas un mēģina viens otru apsteigt, taču vienlaikus neattālinās un saglabā ciešu saikni ar zirga projekciju. Skaļās riepu dūkoņas dēļ, bremžu skaņas un aso pagriezienu dēļ rodas autosacīkšu efekts, kas tik ļoti raksturīgs vietējai autobraucēju kultūrai, jo īpaši naktīs. Video uzņemts vienā no gaišākajām vasaras naktīm, kad tumsa tikko pārklāj pilsētu, un jau drīz to nomaina rīta gaisma. “Bēgšanas” ceļš aizsākas Pārdaugavā kā lēna iesildīšanās, un pirmajos kadros manāms šogad demontētais t.s. “okupekļis” jeb Uzvaras piemineklis, tad daudz agresīvāk un ātrāk “bēgšanas” ceļš kulminē pilsētas centrā un noslēgumā atkal palielinās, mašīnām iebraucot kādā no Rīgas mikrorajoniem, kur, austot gaismai, zirga projekcija lēnām izdziest.

Darbs tika producēts Rīgā īpaši grupas izstādei “Pēc sociālistu statujām”, kas norisinājās Kim? 2011.gadā (kuratore – Raela Artela). Teksts (fragments): Maija Rudovska

FLO KASEARU (dz. 1985) ir Tallinā dzīvojoša māksliniece un savā vārdā nosauktā muzeja “Flo Kasearu mājas muzejs” direktore. Viņas prakse aptver video, zīmējumus, gleznas, instalācijas un performances. Mākslinieces nesenās izstādes un performances ietver *Flo's Retrospective*, *Kunsthalle Recklinghausen* (2022); “Izgriezt no dzīves”, personālizstāde Tallinas Mākslas hallē (2021); “Apdraudētās sugas”, personālizstāde Tartu Mākslas muzejā (2020); *Performing the Fringe*, kuratori Jussi Koitela un Inga Lāce, *Konsthall C*, Stokholma (2020); *There and Back Again*, grupas izrāde, kuras kuratore Kati Kivinena un Sāra Haklina, Kiasma, Helsinki (2018); “Pietiekami drīz”, grupas izrāde, kuras kuratore ir Marija Linda, *Tensta Konsthall* (2018); “Valsts nav mākslas darbs”, Katerinas Gregosas kūrētā grupu izstāde, Tallinas Mākslas zāle (2018); *Members Only*, *Performa 17* biennāle, kuratores Esa Nikle un Māike Guvenberga, Ņujorka (2017).



OLIVERS LARIKS (AT/DE)

Betweenness, 2018

HD video, 4 min 35 sek.

Betweenness ietvaros Lariks izmanto materiālu, pārzīmējot katru kadru, radot pastāvīgi mainīgas līniju konfigurācijas, kas pārvēršas jaunās formās, tostarp dzīvnieku, augu, sēņu un humanoīdu figūrās. Tējkanna pārvēršas par vistu; krabis, kas tiek turēts cilvēka rokās, maigi kļūst par mirdzošu zvaigzni. Savienojumā ar mūziķa un producenta Villes Haimala komponēto partitūru šie vizuālie materiāli rada atmosfēru, kas plaukst mūžīgai kustībai un pārmaiņām. Nepārtrauktajās pārejās starp tās īslaicīgajiem fragmentiem redzamā interpretācijas paliek mainīgas. Iegūtais paisuma un bēguma stāvoklis izceļ lietu savstarpējo saistību un vienmēr mainīgo raksturu, kā arī to vizuālo impulsu atkārtošanos un pārkonfigurējamo raksturu, no kuriem tās tiek radītas. *Betweenness* ir daļa no Larica nepārtrauktajiem pētījumiem par dažādiem procesiem un neskaidrībām, kas raksturo mūsdienu vizuālo kultūru un pašu ikdienas dzīvi.

OLIVERS LARIKS (dz. 1981. gadā Insbrukā, Austrijā) dzīvo un strādā Berlīnē. Viņam ir bijušas personālizstādes S.M.A.K. Gentē; Sentluisas mākslas muzejā; *Kunstverein Braunschweig* Vācijā; Šinkela Paviljonā Berlīnē; “Secesijā”, Vīnē; Klīvlendas Laikmetīgās mākslas muzejā; Austrijas kultūras forumā Londonā; Hiršhorna muzejā un skulptūru dārzā, Vašingtonā un *MIT List* Vizuālās mākslas centrā Kembridžā, Masačūsetsā. Piedalījies arī grupu izstādēs *Whitechapel* galerijā Londonā; *Albright-Knox* mākslas galerijā Bufalo; *Kunsthalle Fridericianum* Kaselē; *Palais de Tokyo* Parīzē; *Kunstverein München* un Masačūsetsas Laikmetīgās mākslas muzejā, Nortadamsā. Larika darbi tika iekļauti 2015. gada Jauno muzeju triennālē, 2016. gada Liverpoolas biennālē, 2018. gada Sanpaulu biennālē un 2018. gada Guandžou triennālē. Viņš piedalījās 2021. gada Seulas *Mediacity* biennālē.



DEIMANTS NARKEVIČS (LT)

The Fifer, 2019

Hologrāfiska video filma, bronzas atlējums, divas fotogrāfijas
Digitalizēta fotogrāfija, oriģināleksemplārs Nr. P-06371,
Lietuvas Centrālais valsts arhīvs (visas tiesības aizsargātas)
Skaņu celiņa izpildījums: Vītauts Oškinis
Hologrāfiskā video pēcapstrāde: Kostas Radlinskis
Izmēri dažādi, 4 kopijas plus 1 AP

The Fifer ir vairāku skaņas stāvokļu realizācija, kas iegūta no arhīva fotogrāfijas attēliem, kas tālāk iekļauti dažādos medijos. Darbs ir iecerēts kā slāņveida izpēte par saplūstošām temporalitātēm, eksistences veidiem un apkārtējās realitātes uztveri, piemēram, melodijas laiks, skatiens no putna lidojuma un flautas spēlētāja skatpunkta, vēsturiskais brīdis, kurā tiek izspēlēta šī aina; sarežģītās savītās attiecības starp dabisko, neskarto un sintētisko, ražoto. Vienlaicīgi, darbs ir arī par pašas dokumentalitātes nozīmi, vaicājot, pēc kādiem kritērijiem mēs šodien atzīstam vai izsekojam kaut ko kā faktu, nozīmīgu vai patiesu?

Melnbaltajā fotoattēlā, kas uzņemts 20. gadsimta 20. gados, militārā formā tērpts jauniešs pieticīgi apgaismotā telpā spēlē flautu. Sēžot uz krēsla, viņš skatās prom no apsarmojušā loga. Ārpus tā redzams ziemas dārzs stiklotā verandā. Šī neparastā vieta ļauj iztēloties, kādas melodijas vai skaņas atskaņo šis jauneklis. Spēlētāja rokās esošā instrumenta iekšpuse – skaņas avots – ir materializēta bronzas lējuma formā. Flautas iekšpuse līdz skaņas izvades kanālu galam ir atlieta četrās atšķirīgās daļās. Atlējums veidots atbilstīgi mūzikas instrumenta konstrukcijai un tam, kā tas tiek sadalīts sastāvdaļās, kad netiek atskaņots. Bronzas priekšmets tiek eksponēts gareniski tā, it kā tas atrastos flautas iekšpusē un būtu gatavs spēlēšanai. Uz hologrāfiskā ekrāna redzams zobgaļsiņa trīsdimensiju augstas izšķirtspējas attēls. Putns, kas lido kadrā un ārā no tā. Šis digitālais putns savā izmērā un kustību veidā turpina melnbaltās fotogrāfijas stāstījumu. Mazā putniņa hologramma, kas, domājams, mīt ziemas dārzā, starp flautista atskaņotajām melodijām ievij zobgaļsiņa dabisko ritmu un melodiju. Otrā, digitāli veidotā fotogrāfija ļauj iztēloties, kā ārsiena, logs un flautu spēlējošais karavīrs varētu izskatīties kādā mums nezināmā lokācijā Lietuvā 1920. gadu beigās.

DEIMANTS NARKEVIČS (dz. 1964. gadā Utenā, Lietuvā) dzīvo un strādā Viļņā. Viņa filmas izmanto sarežģīto atmiņas praksi, attēlojot mūsdienu sabiedrību, kas saskaras ar sāpīgajiem vēstures procesiem. Narkeviča filmās redzamās atšķirības starp vārdiem un attēliem liecina par objektīvas dokumentālās filmas neiespējamību. Narkeviča stāstījumu centrālie varoņi bieži vien nav redzami ekrānā, to vietā ir priekšmeti, zīmējumi un citi surogāti. Viņa jaunākās grupu izstādes ietver *Sad Songs of War / Collection as a Verb*, MSU Muzeum of Contemporary Art, Zagreba (2022); *Into the Unknown, Salt*, Stambula (2022), *Art Basel 2022, GB Agency booth*, Bāzele; *The Immeasurable and World's End*, JWD mākslas telpa, Bangkoka (2022); *Questionable History*, Vendes muzejs, Kalversitija, Kalifornija (2021); un *Splitting the Atom*, CAC un Enerģētikas un tehnoloģiju muzejs, Viļņa (2020). Personālizstāžu izlase: *Anachronisms*, Korschthal Esch, Esch-sur-Azette, Luksemburga (2022); *The Fifer, Base / Progetti per l'arte*, Florence (2021); *20 July, 2015*, Prefikss ICA, Toronto, Kanāda (2019); “*Stains and Scratches*”, Nacionālā mākslas galerija, Viļņa (2017); un “*Atmiņu arheoloģija*”, Stūra māja (bijusī VDK ēka), Rīga (2015).



NORMANS ORRO & JŪNASS TIMMI (EE)

Wind as murmur, cypher and enchanted reckoner, 2023

Arfas stīgas, automātika, stikla šķiedra, epoksīdsveķi, iepakojuma plēve, saplāksnis, dažādi tekstilizstrādājumi, satelīta skaļruņi, tuvuma sensori.

30 min muzikāla antifonija

Mainīgi izmēri

Programmētājs: Toomas Savi

Uzdodot jautājumu: “Ja vēji varētu aprēķināt, ko viņi aprēķinātu?” Orro un Timmi pēta bezpiesārņojuma tehnoloģiju lomu mītu veidošanā (un, gluži pretēji, mītus par tehnoloģiju radīšanu). Darba *Wind as murmur, cypher and enchanted reckoner* ietvaros tiek attīstīta poētiska koncepcija, sekojot šādām mākslinieku piezīmēm:

Pieņemsim, ka vējš darbojas kā enerģijas plūsma pār ainavu, savukārt šķēršļi tā ceļā darbojas kā loģiski vārti, kodējot to ar turbulenci un informāciju. Mēs varētu teikt, ka vējš klejodams skaidri redzamā vietā slēpj visa veida sarežģītās dinamikas, tostarp kļūdas un ieskatu. Piemēram, kad vējš pūš vaļā durvis un logus, paceļ ūdens līmeni un pārpludina slūžas – šis darbs rada atveres tur, kur tām nepieder, tās izšķirot, līdz iejaucas kaut kāda veida normalitāte, lai pārņemtu ainavu. Normalitāte mūsu kultūrās tiek piedzīvota kā vilšanās, skata atkāpšanās. Ja mītu nav, neorganiskās Ēdenes džezs plūst pret vēju.

*Mīta plīvuram atklājoties,
Tā vietā stājas rēķinātājs,
Bāka vējos,
Vadošā gaisma, lai izsekotu.*

*Pasakas par vecajām pārmaiņām,
Kvēlojošs ogle ēnā, vadzvaigzne, kuru dzenāt.
Nebeidzams cikls, nemitīgs prieks.*

NORMANS ORRO (dz. 1986) ir igauņu mākslinieks un mūziķis, kurš strādā ekoloģijas, tehnoloģiju un humanitāro zinātņu krustpunktā. Viņa skaņu mākslas projekts *Music For Your Plants* piedāvā skaņu pēccilvēka stāvokļa izpēti pasaulē, kurā objektiem ir dota iespēja sarunāties caur dzirdamām frekvencēm. Izmantojot spekulatīvas un ar mašīnu palīdzību veidotas kompozīcijas, projekts mēģina pārvarēt mākslīgu plaisu starp dabu un kultūru, radot draudīgu, bet patīkamu toni semantisko un atmosfēras skaņu mijiedarbībai – cilvēka balsij, ko runā mašīna, kļūstot par putna aicinājumu klintis. Kopš 2010. gada projekts ir izpaudies konceptuālos albumos, vizuālās esejās un instalācijās ar ievērojamu sadarbību, tostarp Ķīnas paviljona skaņu ceļiņu 56. Venēcijas biennālē, audiovizuālās tīmekļa instalācijas žurnāliem DIS un *Ofluxo*, kā arī izrādēs *Creamcake Festival* un *Creepy Teepee*.

JŪNASS TIMMI (dz. 1996.) iedziļinās amatniecības mūsdienu identitātē, nemanāmi sapludinot tradicionālās kokapstrādes metodes ar tādām mūsdienu tehnoloģijām kā VR modelēšana, 3D drukāšana un CNC frēzēšana. Viņa darbs ir cilvēka pieredzes izpēte, kurā viņš cenšas atklāt psiholoģiskos slāņus, kas ir mūsu materiālajā īpašumā. Ar saviem darbiem viņš cenšas izraisīt nostalgijas un ilgu sajūtu, vienlaikus pārkāpjot funkcionalitātes robežas. Viņa darbu raksturo naturālistiskās formas un gandrīz cilvēciska klātbūtne, aicinot skatītāju apšaubīt objektu lomu mūsu dzīvē un to spēju izraisīt emocijas.



TARWUK (ASV/HR)

“12/18/2021”, 2021

Jaukti mediji
Izmēri mainīgi

Katru gadu TARWUK velta laiku tam, lai attīstītu darbu kopumu, kura vienīgais mērķis ir padarīt viņu praksi vēl atvērtāku. Kopš 2020. gada viņu projekti ir piesaistīti mēness ciklam. Šie projekti gadu gaitā ir īstenojušies dažādās formās, sākot no meditācijas dienasgrāmatām ar ļoti sīki detalizētiem zīmējumiem un beidzot ar video darbiem. TARWUK 2021. gada projektu sauc *Teatar Uzmi Ovo*, kuram autoru duo izveidoja iztēlotu teātri, taisīja kostīmus, kā arī apgleznoja lielu audeklu, kas kalpoja par fonu. Šo intīmo performanču rezultāts bija fotogrāfijas, taču projekts pats radīja veselu darbu kopumu. Katreiz, kad mēness bija jauns vai pilns, TARWUK izveidoja jaunus kostīmus un pārkrāsoja fona audeklu. Pēc tam, kad vairs nebija iespējams doties uz studijas telpu, projekts tika samazināts – tika lietoti pārnēsājami audekli un leļļu surogāti. Šī projekta 2021. gada versijas īstenošanā tika radīti 24 kostīmi, 4x4 metru fona audekls ar 12 slāņiem gleznu, 12 mazi fona audekli, 12 leļļu surogāti.

TARWUK (*2014 dibināts Ņujorkā) dalībnieki ir Ivana Vuksiča (*1981 Dubrovnikā, dzīvo Ņujorkā), Bruno Pogačniks Tremovs (*1981 Zagreba, dzīvo Ņujorkā). Solo: *White Cube*, Londona, (2023); *Maramotti Collection*, Emīlija-Romanja (2021); *Matthew Brown*, Losandželosa (2021); *Martos Gallery*, Ņujorka (2020); *Lauba*, Zagreba (2020); *Taito Ryokan*, Tokija (2019); *Team Gallery*, Ņujorka (2018); Osijekas Mākslas muzejs (2017); Istrijas Etnogrāfiskais muzejs, Pazina (2017); *Essex Flowers*, Ņujorka (2017); Splitas Mākslas muzejs (2017); Modernās un laikmetīgās mākslas muzejs, Rijeka (2016); *Lauba*, Zagreba (2015). Grupu izstādes: *Drava Art Biennale*, *Lauba*, Zagreba (2020); *MLU*, Osijeka (2020); Laikmetīgās mākslas muzejs, Vojvodina, Novi Sad (2018); Modernās mākslas muzejs, Dubrovnika, (2018); *Art-O-Rama*, Marseļa (2018); *JTT*, Ņujorka (2018); Laikmetīgās mākslas muzejs, Vojvodina, Novi Sad (2018); *Inside Out* Mākslas muzejs, Pekina (2014); *NARS Foundation Gallery*, Ņujorka (2014).



ADRIANA RAMIČA (ASV/PL)

6:30pm, Schmalenbachstraße (NNNNNNNNNČČČMMČČČČČČČČFNNNNNNNNNČČČMMČČČČČČČFNNNNNNNNNNM
 MČČČČČČČČFNNNNNNNNNNMMMČČČČČČČFNNNNNNNNNNMČČČČČČČČFFNNNNNNNNNNMČČČČČČČČFF
 NNNNNNNNNNMČČČČČČČČFFNNNNNNNNNNMČČČČČČČČFFNNNNNNNNNNMČČČČČČČČFFNNNNNNNNNNMČ
 ČČČČČČČČFFNNNNNNNNNNMČČČČČČČČAFFNNNNNNNNNMČČČČČČČČFFNNNNNNNNNMČČČČČČČČFFNN
 FNNNNNNNMČČČČČČČAFFNNNNNNMMČČČČČČČAFFNNNNNNNČAALČČČČAFFNNNNNNČČAAČ
 ČČČČAFFNNNNLJNNMČČAAAČČČAMLJLJNNLJMBNMČČČAAAAAAAČČBNNNNNNNČČAAAAAAAČČBČ
 MMMLJČČČČČAČAAAAAČČBČČČČČČČČČČAČAAAAAAMČČČMČČČČČČAAAAAAAAMMČČMČČČČČČČČ
 ČČAAAAANNČČMMČČČČČČČČČČAAAAAANNČČMNNMČČČČČČČAAAAANNČČNNNČČČČČČČČAČAAAAANNČČN
 NNNMČČČ
 ČČČČČČNNNMMNMMČČČČČČČČČČNNMNNNNNNNNMMČČČČČČČČČČ) (BUBAMARA-OCR interpretācija), 2023

Lāzerstrūklas druka uz kartona
 Izmēri mainīgi

Iinteresēta, kas notiktu, ja datoram lūgtu interpretēt attēlu kā neapstrādātu burtu secību, Ramiča izveidoja programmu BUBAMARA-OCR, kas var izsecināt tekstu no attēla, izmantojot datora redzes algoritmu. Programmas nosaukums ir cēlies no bosniešu, horvātiešu, melnkalniešu un serbu vārda, kas apzīmē mārīti – “bubamara” un “OCR”, kas ir saīsinājums jēdzienam *Optical Character Recognition* – programma darbojas, lai atklātu tekstu attēlos, pat, ja tāda nav. Mārītes, gan novērotas dabā, gan no jauna iztēlotas caur mašīnmācīšanos, kalpo kā starpnieks starp ievades attēlu un alfabētu, proti, katram burtam ir sava atbilstošā mārīte.

Šādi veidotie teksti kļūva par pamatu attēlu pārrakstīšanai telpā. Katram burtam ir pievienots vizuāls attēlojums, kas sākas ar šo burtu bosniešu, horvātu, melnkalniešu un serbu valodā. Šie attēli tiek iegūti līdzīgi tam, kā lielas attēlu atpazīšanas datu kopas apkopo savus attēlus, un daudzi tiek iegūti tieši no *Imagenet*, kas ir nozīmīgs datu avots attēlu atpazīšanā. Šajā procesā tika izveidota paralēla attēlu datu kopa, kuras pamatā ir Horvātijas *Wordnet*, izmantojot attēlus, kas pieejami bijušās Dienvidslāvijas tīmeklī. Starp zibatminām šie attēli ir sajaukti ar tādiem, kas iegūti no Stenfordas *Imagenet*, kas smēļas no angļu valodā runājošā tīmekļa.

Instalācijā ir eksponēta vienas fotogrāfijas BUBAMARA-OCR interpretācija (kopā 792 burti), kas dokumentē objektus, kuri eksponēti darbu sērijā ar nosaukumu *Memory Without Catastrophic Forgetting*.

Memory Without Catastrophic Forgetting, 2023
 Maizes klaips, krūze, nazis, virzulis, tomāts
 Izmēri mainīgi

Pētījumā par vispārināmu vizuālo attēlojumu apgūšanu tiek izmantota interaktīva spēle – robots spēlē paslēpes un meklē piecus arhetipiskus objektus: maizes klaipu, krūzīti, nazi, virzuli un tomātu. Katrs no tiem ir palīglīdzeklis, lai izpētītu, kā datori var atšķirt klātbūtni un spēlēšanu, izmantojot pētījumus par cilvēku, bruņurupuču un kraukļu spēlēšanu. Ramiču interesē katrs no šiem objektiem kā arhetips, to izvēle un aptverošā valoda, kā arī parametru manipulācijas un transformācijas potenciāls, neatkarīgi no tā, vai tas ir sintaktiski pareizs vai nesasniedzams.

Kāpēc aģents varētu slēpt objektu, nevis sevi?

ADRIANA RAMIČA (dz. 1989, ASV/PL, dzīvo Berlīnē, DE) strādā ar mīklainām uztveres un tulkošanas vinjetēm, kas mainās starp cilvēku, dzīvnieku un mašīnu. Bieži vien, izmantojot skaitļošanas un uzvedības pētījumus, viņas prakse aptver instalāciju, video, tekstu, skulptūru, zīmēšanu un programmatūru. Viņas darbi ir izstādīti tādās vietās kā Heselal Mākslas muzejs, *Annandale-on-Hudson*, Ņujorka; *Stroom den Haag*, Hāga, Nīderlande; Laikmetīgās mākslas muzejs, *Detroit*, Mičigana; *Inge un Kimberly-Klark*, Ņujorka; *Kunstinstituut Melly*, Roterdama, Nīderlande; *LUMA/Westbau*, Cīrihe, Šveice; *Moderna Museet*, Stokholma, Zviedrija; un *Kunsthalle Wien*, Vīne, Austrija. Šobrīd Ramiča ir Berlīnes mākslinieku programmas dalībniece.



RIGA TECHNOCULTURE RESEARCH UNIT

EVITA VASIĻJEVA (LV/FR)

Seeds of Light, 2021

2 alumīnija lējumi, vadi, katra lampa 80cm x 50cm x 50cm

Headquarters, 2017

Metāls, kabeļu saites, latekss, koppapīrs

38cm x 16cm x 21cm

Still Stands (mazi), 2018

Stiklota keramika, kausēts tērauds, pildvielas

Izmēri mainīgi

Šo trīs Evitas Vasiļjevas darbu skulpturālajā materialitātē redzams cilvēka darbs, kā arī ražošanas vietas procesi un apstākļi. Šķiet, ka viņiem varētu būt kāda *agency*, kāda funkcija viņu radīšanā vai veidošanā. Taču, neskatoties uz šo autonomiju, tie paliek nepabeigti vai ir regresējuši, salīdzinot ar iepriekšējo esamības stāvokli. Vasiļjevai tapšana un sabrukšana ir daudz nozīmīgākas nekā pabeigtība vai fiksēta situācija.

Uzaugusi Latvijā postpadomju pārejas periodā, māksliniece bieži izmanto vizuālus un skaniskus brūkošas arhitektūras un skarbu piepilsētas ainavu tēlus, lai raisītu satraukuma un uzburtu kontroles mīklas. Manipulējot un mainot dažādus materiālus, Vasiļjeva provocē attiecību dinamiku starp telpām, ēkām, atmiņu un skatītāju ķermeņiem. Pati šo darbu prezentācija kļūst par metodi intelekta analīzei un domu nostiprināšanai īsajos darbu veidošanas periodos. Līdz ar to šie darbi ir pieskaņoti apkārtnei, nelokāmi fiziski, bet viegli ievainojami, ja parādās šaubu plaisas, taču arī ar potenciālu izaugt par kaut ko pavisam jaunu.

EVITA VASIĻJEVA (1985) ir latviešu māksliniece, kas dzīvo starp Rīgu, Amsterdamu un Parīzi un strādā laikmetīgās tēlniecības un instalāciju žanrā. 2022. gada rudenī Evita Vasiļjeva veidoja plašu skaņas un gaismas instalāciju 16. Lionas Biennālē *Manifesto of Fragility* Francijā. 2021. gadā viņa piedalījās 14. Baltijas Triennālē *The Endless Frontier* Laikmetīgās mākslas centrā (CAC) Viļņā, kā arī vides izstādē *Publiek Park* Gentē, Beļģijā. 2020. gadā Vasiļjevas darbi bija skatāmi *Salon de Normandy by the Community* Parīzē; festivālā *Survival Kit 11* Rīgā (2020); *Muzeum Sztuki* Lodzā. Evita Vasiļjeva absolvējusi Latvijas Mākslas akadēmijas Vizuālās komunikācijas nodaļu (2009) un Gerita Rītvelda Mākslas akadēmijas tēlotājmākslas nodaļu Amsterdamā (2013). Viņas darbi iekļauti Latvijas Nacionālā mākslas muzeja kolekcijā un vairākās privātkolekcijās.



VALSTS ELEKTROTEHNISKĀ FABRIKA (VEF)

Reklāmas bukleti un instrukcijas arhīva
materiāli (1930-tie-1994)

Izmantotās valodas:

latviešu, angļu, franču, vācu, spāņu, krievu valodās

Vitrīnas:

Latvijas Nacionālās mākslas muzejs, 1960-tie

Izmēri dažādi

Teksta autore: Dace Kaprāne, Ziemeļrīgas kultūras
apvienības, VEF vēstures muzejagalvenā krājuma glabātāja

Rūpnīca VEF ir bijusi lielākā elektrotehnikas ražotāja Latvijā, gan starpkaru periodā, gan Padomju Savienības laikā, nodrošinot patērētājus ar regulāru radio, telefonu, centrālu un skaitļošanas tehnikas produkciju, kā arī piedāvājot dažādus nestandarta inženiertehniskos brīnumus, no kuriem redzamākie ir 30to gadu fotoaparāts VEF Minox un 80to gadu elektroniskās medicīnas iekārtas.

Savas ilgās pastāvēšanas laikā uzņēmums piedalījās valstiski svarīgos pasākumos, iesaistījās skolu atbalsta pasākumos, reaģēja uz jaunākajām sabiedriskajām un ražošanas tendencēm Latvijā un ārvalstīs. Rūpnīcas vadība aktīvi sarakstījās ar ārvalstu uzņēmumiem un Latvijas konsulātiem. Latvijas Republikas diplomāti, braucot uz kaimiņvalstīm veda līdzi gan VEF reklāmas materiālus, gan produkciju. VEF Reklāmas biroja vadītājs no 1937. līdz 1941. gadam bija talantīgais mākslinieks un visas VEF radio produkcijas dizaina autors Ādolfs Irbīte, birojā strādāja savdabīga māksliniece, grafiķe Zelma Baboliņa. Reklāmas biroja pakļautībā strādāja galdniecība, kas veica visus nepieciešamos darbus VEF veikalu skatlogu noformēšanai un stendu izgatavošanu izstādēm, darbojās lakotava, rotaprints un fotolaboratorija. VEF Reklāmas birojs atbildēja par saražotās produkcijas zīmolvedību, plašām un laikmetīgām reklāmas kampaņām, VEF Rīgas un Liepājas veikalu skatlogu tematisku noformēšanu, atbilstoši jaunākajām tendencēm un reaģējot uz apkārtējās pasaules interesi. Reklāmas bukletus un pamācības VEF sūtīja līdzi savai saražotajai produkcijai arī uz ārvalstīm. Materiāli tika iespiesti krievu, angļu, vācu un franču valodā. Reklāmas birojā gatavoja ekspozīcijas arī starptautiskām izstādēm.

Padomju Savienības laikā VEF ražoto produkciju eksportēja uz 25-30 valstīm, sadzīves radio aparatūru - uz 40 valstīm. Rūpnīca regulāri piedalījās starptautiskās izstādēs un gadatirgos. Katru gadu tie bija vismaz 15-18 gadatirgi un izstādes, piemēram, "СВЯЗЬ" (Maskavā), "Telekom" (Ženēvā), kā arī Leipcigā, Budapeštā, Sofijā, Bagdādē, Kasablankā, Plovdivā, Zagrebā, Brno un citur. Uz VEF brauca pieredzes apmaiņas delegācijas no visas pasaules, gan no Zviedrijas, Norvēģijas un Rietumu valstīm, gan no Japānas un Korejas. Arī VEF inženieri regulāri devās komandējumos uz ārvalstīm. VEF izstrādājumu bukleti un reklāmas plakāti ceļoja gan uz produkcijas izstādēm Japānā, Vācijā, Francijā un citur, gan arī kalpoja kā papildus reklāma gatavajai produkcijai.

Par uzņēmumu publisko seju tolaik rūpējās Vissavienības Tirdzniecības palātas Latvijas PSR nodaļa, kur vienu brīdi strādāja arī VEF un Rīgas radiorūpnīcas galvenais mākslinieks Ādolfs Irbīte. Viņa uzraudzībā tapa Jelgavas un Liepājas mašīnbūves rūpnīcu, Rīgas aparātu būves rūpnīcas, A. Popova Rīgas radio rūpnīcas un VEF uzņēmumu reklāmas izdevumi, sporta biedrību nozīmītes, diplomī, goda raksti, sacensību programmas un plakāti.

